

Föreningen Svensk Sjöfarts organisation och roller

Föreningen Svensk Sjöfart är en branschorganisation och den främsta företrädaren för rederier och sjöfart i Sverige. Huvuduppgiften är att kontinuerligt stärka och utveckla förutsättningarna för att bedriva rederiverksamhet och sjöfart i Sverige. Föreningens vision är att: *Svensk Sjöfart erbjuder Europas mest hållbara sjöfart vilket bidrar till ett konkurrenskraftigt Sverige.*

Avsikten med detta dokument är att kortfattat redogöra för föreningens struktur, dess organ och arbetssätt, samt vilka personer som representerar inom respektive organ.

Dokumentet är av deskriptiv natur och syftar framförallt till att ge medlemmarna en bild av hur verksamheten vanligen ser ut och bedrivs.

Kansliet

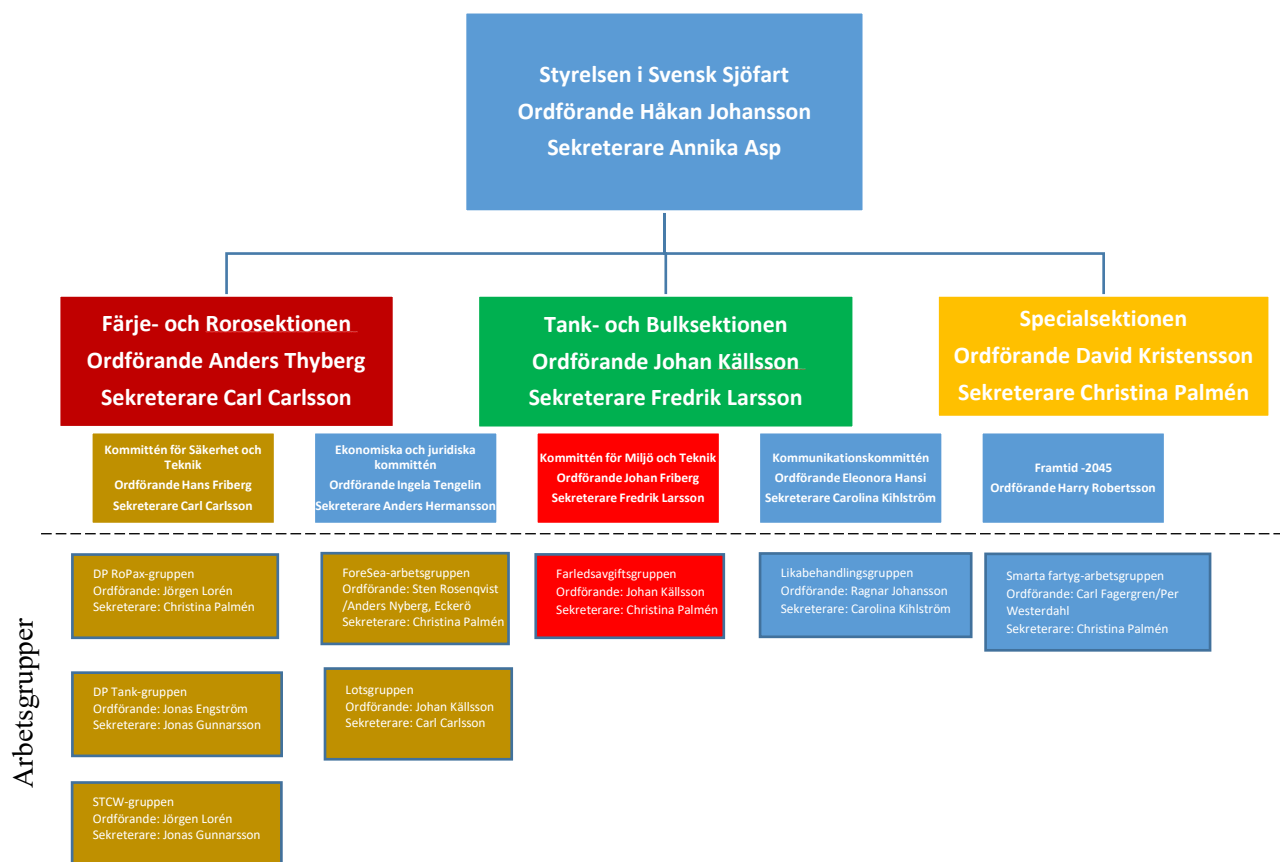
Kansliet utgör branschorganisationen Svensk Sjöfart och har till huvuduppgift att verka för föreningens mål och vision. Kansliet är, i relation till sin uppgift, att betrakta som litet men kompetent. För att framgångsrikt kunna genomföra sitt arbete är kansliet helt beroende av medlemmarnas engagemang inte minst inom de nedan beskrivna organen.

Huvuduppgiften för kansliet är att i egenskap av branschorganisation driva de frågor som föreningens medlemmar gemensamt prioriterar. I huvudsak avser detta dels frågor där föreningen verkar för att utveckla de villkor som gäller för branschen i nationell eller internationell reglering, dels frågor av strategiskt intresse för branschen. Inom ramen för detta arbete bidrar föreningen dessutom med att sprida kunskap och information, så väl som att skapa nätverk för föreningens medlemmar. En viktig del för att uppnå detta är föreningens olika kommittéer och sektioner där kansliet agerar som sekreterare. Kansliet arbetar med förutsättningar både på nationell och internationell nivå. På internationell nivå sker arbetet i huvudsak genom ECSA och ICS. Föreningen (Kansliet eller av föreningen utsedda personer) representerar föreningen i internationella organ.

För att nå framgång inom våra prioriterade områden och nå ut med rätt information är det A och O att ha god tillgång till aktiva och beslutsföra experter från medlemmarna till respektive organ och de arbetsgrupper som kan tillskapas för olika frågeställningar.

Föreningens organisation

Föreningen Svensk Sjöfart har en, i förhållande till sin storlek, komplex organisationsstruktur som tar sin grund i att organisationen representerar medlemmar inom olika segment, verksamhet och storlek med olika intressen och förutsättningar. Strukturen är uppbyggd med en styrelse där framför allt den strategiska styrningen av verksamheten fokuseras utifrån affärsmässiga hänsynstaganden. Till sin hjälp finns tre sektioner, fyra kommittéer och en tvärsektoriell funktion med fokus på forsknings- och utvecklingsfrågor. Kommittéerna har i vissa fall arbetsgrupper inom aktuella frågor knutna till sig. Det finns ingen direkt koppling mellan kommittéer och någon särskild sektion utan rollerna som sektioner och kommittéer har ska snarare förstås som en matris. Utöver sektioner och kommittéer finns det olika former av arbetsgrupper/fora.

Figur 1: Skiss över FSS olika organ

Alla organ, oavsett om det är styrelse, sektion, kommitté eller arbetsgrupp, bemannas på likartat sätt med ordförande från ett medlemsföretag och en sekreterare från föreningens kansli. Arbetsgrupperna kan hållas vilande när aktiviteten inom området bedöms vara låg under en längre tid. Antalet möten per år varierar men ligger i normalfallet mellan 2–4 stycken. Sektionerna har därutöver ett sektionsgemensamt möte och kommittéerna har ett kommittégemensamt möte per år. Årligen hålls också ett ordförandemöte med alla ordförande för respektive organ.

Det är viktigt att alla, oavsett vilket organ man sitter i, är aktiv, pålästa och engagerade i arbetet. Det är bara genom detta som organet kan bidra till ökad individuell och kollektiv medlemsnytta. Ett omfattande engagemang är viktigt inte bara vid möten utan också när frågor eller liknande sänds till gruppens medlemmar mellan mötena.

Beslutsvägar

Beslutsvägen för ett ärende är i normalfallet någon av följande:

- Kommittéerna lämnar förslag grundat i den expertkompetens man har till sektion/sektioner som sedan gör de övervägande som man gör utifrån den bredare roll som representant i sektionen har (utifrån vd-position (överblick) och de olika segmenten) därefter till styrelsen för beslut utifrån ägarperspektiv.
- Sektionerna lämnar beslutsfrågor direkt till styrelsen. Beroende på frågans art kan samråd dessförinnan ske med andra sektioner och/eller kommittéers.

- Arbetsgruppers frågor passerar, beroende på frågans art, kommitté och/eller sektioner.
- Styrelsen kan naturligtvis ta beslut i ett ärende direkt.

Föreningens organ

A. Styrelsen

1) Uppgiften

Styrelsens uppgift och roll är vid sidan av sedvanliga styrelseuppgifter att ge en strategisk inriktning för kansliets arbete, följa upp och aktivt bidra till förverkligandet av mål och vision för föreningen. Styrelseledamöter förvaltar och styr f genom att anta en sund, etisk och juridisk styrning och ekonomisk förvaltning samt genom att säkerställa att föreningens resurser är tillräckliga för att på ett tillfredsställande sätt kunna arbeta mot de antagna målen, visionerna och prioriterade områdena. Styrelsen behandlar också frågor av strategisk natur och fastställer vid behov inriktning och positioner för det påverkansarbete som bedrivs.

Inom styrelsen aktiveras vid behov ett placeringsutskott bestående av minst en styrelseledamot, VD samt kansliets ekonomiansvarige.

Styrelsens sekreterare och Tf VD är föredragande för många punkter. Kansliets personal i övrigt deltar och rapporterar när så bedöms vara lämpligt. Vid beslutspunkter är ambitionen att respektive handläggare vid kansliet är med som föredragande under den punkten, när det inte går föredrar sektionsordförande eller Tf VD.

Styrelsen må uppdra åt FSS:s presidium att fullgöra på styrelsen ankommande uppgifter.

2) Kommunikationen med andra organ

Kommunikationen med andra organ sker på olika sätt. En viktig del är naturligtvis att sektionernas tre ordförande också ingår i styrelsen. Ordförande tar därmed med sig information, frågeställningar och beslut åt båda håll. Kansliets personal är naturligtvis, utifrån att vara dels experter, dels sekreterare i organen naturliga kommunikatörer vertikalt och horisontellt inom organisationen.

Vid beslutsärenden i styrelsen som antingen kommer som inspel från kommittéer via sektioner eller direkt från sektioner föredras dessa i normalfallet av sektionsordförande eller organets handläggare. Om så inte är möjligt eller lämpligt föredrar Tf VD. Om praktiskt möjligt, skall i normalfallet en fråga behandlas i berörd kommitté, sedan i berörd/berörda sektioner och slutligen i styrelsen.

3) Vem sitter i styrelsen

Styrelsens ledamöter utses på årsmötet och i styrelsen sitter typiskt sett ägaren av bolaget eller en person som besitter en ledande befattning i medlemsföretaget och som utsetts av ägaren. Det är viktigt att styrelsens medlemmar har långtgående mandat att fatta strategiskt viktiga beslut som kan få omfattande ekonomiska konsekvenser.

FSS skall ha en styrelse med minst tio och som högst fjorton ledamöter.

FSS:s presidium består av styrelsens ordförande, dess vice-ordförande samt föreningens Tf VD.

4) Möten

Enligt stadgarna sammanträder styrelsen på kallelse av ordföranden eller verkställande direktören eller då minst tre ledamöter så påfordrar. Vanligtvis har styrelsen sju möten per år varav ett, under hösten, läggs i anslutning till ett gemensamt strategimöte med SARF.

B. Sektioner

1) Uppgiften

Sektionerna utgörs av en mer homogen grupp av rederirepresentanterna. De tre sektionerna täcker tillsammans bredden av medlemmar i föreningen. Sektionernas uppgift är att vara den förlängda armen mellan styrelse och kommittéer. Därmed rör frågeställningar och beslut inom sektionerna sig främst på en delstrategisk/taktisk nivå.

Fokus för sektionerna är förutsättningar för den typ av sjöfart som fokuseras i respektive sektion snarare än tekniska detaljer. Detta innebär att sektionerna inom ramen för sitt arbete behandlar såväl principiella tekniska frågor kopplade till säkerhet och miljö, såväl som övergripande näringspolitiska och transportpolitiska frågor.

En viktig anledning till att föreningen har sektioner är dessutom föreningsdemokratisk. Ordföranden i respektive sektion är del i föreningens styrelse och har där möjlighet och skyldighet att föra fram sektionens frågor och, åt andra hållet, ta med sig styrelsens uppmaningar och beslut.

2) Kommunikationen med andra organ

Det finns många gemensamma nämnare mellan de tre sektionerna inte minst vad gäller prioriterade frågeställningar. Av den anledningen brukar medlemmar från de tre sektionerna en gång om året ha ett sektionsgemensamt möte.

Ytterligare ett sätt att kommunicera mellan sektionerna men också vertikalt mellan arbetsgrupper, kommittéer och styrelse är genom den nära dialog som finns inom kansliet som har sekreterarfunktionen i alla organ. Där kan information, tankar och idéer utbytas utan tidskrävande processer vilket är en viktig del i föreningens effektivitet. Beslutsärenden skall, när så är praktiskt möjligt, beslutas på kommitté- och sektionsnivå samt slutligen hos styrelsen. Det betyder att medlem har möjlighet att engagera sig i en fråga på olika sätt och i olika stadium.

3) Vem sitter i sektionerna

Enligt föreningens stadgar ska *"medlemskap i sektion skall stå öppet för alla medlemmar som tillhör ifrågavarande sektor"*. Föreningens styrelse utser (vid konstituerande möte), på förslag från medlemmarna, vilka personer som ska sitta i sektionerna. Sektionens ordförande utses av styrelsen och ordförande bör också ingå i styrelsen för att kunna utgöra den naturliga länken mellan styrelsen och sektionen och ta med sig information åt båda håll enligt ovan. Styrelsen kan också utse vice ordförande för sektionen.

Sektionerna bör, så långt det är möjligt, bemannas av personer i ledande ställning inom respektive medlemsföretag. Det är viktigt att sektionens medlemmar har långtgående mandat inom sina respektive företag.

Beslut om vilka personer som ingår i sektioner, liksom för kommittéer, fattas på det konstituerande styrelsemötet i samband med föreningens årsmöte. Medlemmar i föreningen är välkomna att nominera ledamöter till dessa organ. Den som nominerar någon ska ha vidtalat personen som uttryckt sitt intresse för att ingå i organet.

4) Möten

Sektionerna har vanligtvis 2–4 möten per år samt ett gemensamt möte. Vid behov kallas extramöten antingen fysiska eller digitala.

C. Kommittéer

1) Uppgiften

Kommittéerna skär genom föreningens medlemmar på ett annat sätt än sektionerna där trafikens roll är basen. I kommittéerna är det istället sakområdet, mycket i enlighet med den indelning som föreningens internationella systerorganisationer ECSA och ICS har, som är basen. I de fem kommittéerna är uppgiften att inom respektive område fånga upp, kunna ge expertstöd, bereda och diskutera frågorna på djupet. Kommittéernas frågeställningar och beslut rör sig mestadels på en operationell/taktisk nivå.

En viktig anledning till att föreningen har kommittéer är att säkerställa att sakfrågorna kan ges tillräckligt djup bland rederierna. Många av styrelsens strategiska beslut grundar sig i kommittéernas kompetens och de inspel dessa ger och som på vägen mot styrelsens beslut om föreningens position tar vägen genom en eller flera sektioner.

Alla kommittéer är relevanta för alla sektioner. Sektionerna kan föreslå för kommittéerna att behandla/bereda särskilda frågor som är på en mer taktisk/operativ nivå.

2) Kommunikationen med andra organ

På liknande sätt som sektionerna årligen har ett sektionsgemensamt möte så har kommittéerna varje år ett kommittégemensamt möte. Anledningen är främst att lyfta frågor som är av gemensamt intresse och frågor där överlapp kan ske så att man t ex kan ta upp vilket organ som tar vilken fråga. Men det är också angeläget att de olika kommittéernas ledamöter kan träffa experter i andra kommittéer för informationsutbyte och kontaktskapande. Inte sällan är det en kommitté som ansvarar för en fråga, men som berör andra kommittéer. Det kommittégemensamma mötet är då ett bra tillfälle att besluta i dessa frågor innan de går vidare till sektioner och styrelse för beslut. Det yttersta syftet är att nå ökad effektivitet i föreningens arbete och att få kommittéerna att utifrån välinformerad bas agera och ge råd på ett så bra sätt som möjligt. Sekreteraren i kommittén har en nyckelroll i att informera kollegorna på kansliet och därigenom andra kommittéer, sektioner och styrelse om för verksamheterna viktiga frågor och beslut. Om praktiskt möjligt, kan sekreterare eller ledamot i en kommitté eller sektion givetvis vara föredragande i speciell fråga hos annan kommitté eller sektion.

3) Vem sitter i kommittéerna

Kommittéerna bemannas i princip av medlemsföretagens experter/ansvariga inom de respektive sakområdena. Det är viktigt att personerna har mycket god kunskap i de sakfrågor som kommittén har att behandla. I några fall, främst inom ekonomiska och juridiska kommittén, företräds medlemsföretagen även av andra aktörer.

En viktig roll för såväl sektioner som kommittéer är att utgöra en plattform för att identifiera gemensamma intressen, problem och möjligheter. Ett formellt och informellt erfarenhetsutbyte mellan medlemmar är viktigt inte minst för att utveckla en mer hållbar sjöfart. Erfarenhetsutbytet, liksom allt annat arbete inom föreningen, måste naturligtvis hålla sig inom ramen för vad som är tillåtet givet bl. a konkurrensregelverket.

Beslut om vilka personer som ingår i kommittéer fattas, liksom för sektioner, på det konstituerande styrelsemötet i samband med föreningens årsmöte. Medlemmar i föreningen är välkomna att nominera ledamöter till dessa organ. Den som nominerar någon ska ha vidtalat personen som uttryckt sitt intresse för att ingå i organet. Medlemmarna har inte bara rätt, utan uppmuntras att adjungera ledamöter till kommittéer och sektioner fram till dess att kompositionen fastslås på det konstituerande styrelsemötet.

Ordförande och eventuell vice ordförande i kommittéerna utses av kommittéerna själva. På liknande sätt som ordförande i sektionerna sitter i styrelsen, är det en fördel om någon ledamot i kommittéerna återfinns i sektionerna.

4) Möten

Kommittéerna har vanligtvis 2–4 möten per år samt ett gemensamt möte. Vid behov kan man kalla till extramöten antingen fysiska eller digitala. Under pandemiåren hade flera kommittéer mer frekventa avstämmningar än ett normalår.

D. Arbetsgrupper

Arbetsgrupper bildas utifrån ett sakområde som är för omfattande för att kunna hanteras inom ramen för de vanliga kommittéerna eller sektionerna. De kan vara av kort- eller långsiktig karaktär och är mindre formella än övriga organ. I vissa fall kan arbetsgrupperna bli mer eller mindre stående, som exempelvis DP Ropax-gruppen. Expertkompetensen bland gruppens medlemmar är viktig. Många av de som sitter med i arbetsgrupper sitter också med i t ex kommittéer även om det inte är ett krav. Arbetsgruppens ordförande avgör i samråd med arbetsgruppens medlemmar om vilka som ska ingå i gruppen. Att någon i medlemsföretag nekas ingå är naturligtvis ovanligt. Personer som inte arbetar i något av föreningens medlemsföretag kan i vissa fall ingå i organen sådana undantag ska godkännas av organets ordförande, efter samråd med organets medlemmar, och av föreningens VD. Desto mer komplex uppgiften är som arbetsgruppen fokuserar desto högre grad av samarbete krävs vanligen inom arbetsgruppen. Om en arbetsgrupp, arbetar fram ett förslag till beslut skall den om praktiskt möjligt processas genom berörd kommitté, sektion för slutligt beslut hos styrelsen. Under 2020 startades en ny arbetsgrupp kallad DP Tank motiverat av de goda erfarenheterna av motsvarande arbetsgrupp inom RoPax.

Arbetsgrupperna möts vid behov.